

Grote Houtstraat 61

Handel en Nijverheid

In de Grote Houtstraat is veel veranderd. Zo'n honderd jaar terug was dit nog een deftige woonstraat met veel grote herenhuizen. De belangrijkste winkelstraat van Haarlem was toen niet de Grote maar de Kleine Houtstraat.

We zijn eraan gewend dat hier op de begane grond nu heel veel winkelpanden staan met een eigentijdse vormgeving. Wil je weten hoe het vroeger was, dan moet je naar boven kijken. Al bij het zien van de eerste verdieping is herkenbaar dat het pand niet zo modern is als de begane grond aangeeft.

Een voorbeeld daarvan is Grote Houtstraat 61. Het is werkelijk heel verrassend om te zien hoeveel gevelstenen en –tekens in dit winkelwoonhuis zijn verwerkt.

Wat je nu ziet is gebouwd in 1890 in een neorenaissancestijl. De dakkapel wijkt daarvan af met de zogenaamde chaletstijl. Denk maar aan oude Zwitserse huizen.

Voor de Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem (SGVH) zijn vooral de geveltekens van belang. De belangrijkste daarvan zijn de twee stenen "Handel" en "Nijverheid". Je kunt ze zien tussen de ramen boven het restant van de voormalige hoge winkelpui.

Dit restant is op zich ook al bijzonder. Ten eerste omdat dit nog het bovenste deel van de oude winkelpui laat zien en ten tweede de mannen- en vrouwenkop die daarin zijn verwerkt.

De twee gevelstenen zijn helaas in slechte staat. De SGVH heeft de eigenaar hierop gewezen, maar tot nu toe is er geen herstel aangebracht. Van beide stenen zijn er hoeken uitgebroken en vooral "Nijverheid" heeft fikse scheuren. Met vorst en vochtig-

heid kan dat een gevaarlijke situatie opleveren. Het is dan ook goed om de nodige afstand tot de gevel te bewaren.

Dat er bij de bouw in 1890 niet op een paar centen werd gekeken komt tot uiting in de vele andere uitbundige versieringen. De gevelstenen zijn daar een onderdeel van. Nog een mooi voorbeeld zit weliswaar hoog, onder de dakkapel, maar het raam heeft vele kunstuitingen. Zo zie je in de boog boven het raam een reliëf met Mercuriusattributen, zoals de gevleugelde helm en de staf. Deze worden gedragen door griffioen. Ook tussen de twee ramen is het nodige beeldhouwwerk opgenomen. Je hebt wel een rustig plekje en een verrekijker nodig om het goed te kunnen zien.

Bron: - archief SGVH – Drs C.J.B.P. Frank en Drs J.H.J. Van Hest